

MR FRANK DELL – in memoriam

Als puber in de Achterhoek (Nederland) hoorde ik van mijn vader korte fragmenten van het verhaal van Mr Frank Dell. Ik kende de rol van mijn vader in deze periode van WW-2 nauwelijks. En ik vroeg me af of er details via het Internet te vinden zouden zijn ... Die zoektocht leverden uiteindelijk bijzondere contacten op.

As an adolescent in the Achterhoek (Netherlands) I heard short fragments of the story of Mr Frank Dell from my father. I hardly knew my father's role during this period of WW-2. And I wondered if any details could be found on the Internet... That search ultimately resulted in very special contacts.

<https://www.tubantia.nl/achterhoek/geredde-piloten-na-zestig-jaar-terug~a476fda3/>

Mijn vader, Gerrit Jan Doeleman, verbleef in de Tweede Wereldoorlog enige tijd in een boerderij te Lintelo 224 / Aalten. Samen met Johan Breukelaar verzorgde hij toen een Engelse piloot die op zijn tocht te voet - vanuit Duitsland - in dezelfde boerderij terecht kwam, en wel op een plek in het hooi boven de stal van een niet ongevaarlijk paard, in een aangrenzende schuur. Zodra de situatie het toeliet werd Mr Frank Dell naar de boerderij 'Somsenhuus' gebracht.

En vervolgens heb ik het archief van de eigen familie doorgespit en vond ik een exemplaar van de Aaltense Courant gedateerd 8 oktober 1946, een exemplaar van mijn grootvader, Peter Doeleman (Dijkstraat 33), die een abonnement op die krant had.

My father, Gerrit Jan Doeleman, spent some time in a farm at Lintelo 224 / Aalten during the Second World War. Together with Johan Breukelaar, he then cared for an English pilot who, on his journey on foot - from Germany - ended up in the same farm, namely a spot in the hayloft above the stable of a harmful horse, in an adjacent barn. As soon as the situation permitted, Mr Frank Dell was taken to the 'Somsenhuus' farm.

And then I looked through my own family's archives and found a copy of the Aaltense Courant dated October 8, 1946, a copy of my grandfather, Peter Doeleman (Dijkstraat 33), who had a subscription to that newspaper.

In oktober 2015 kwam ik na een zoektocht op het Internet in contact met een in Engeland wonende schoonzoon van Mr Frank Dell. En daarna, was er rechtstreeks contact met Mr Frank Dell, en zijn zoon Rob Dell. Wat een geluk ! Vervolgens was er contact met Mr Frank Dell, aanvankelijk via e-Mail, en later elke twee weken een telefoongesprek, meestal op zaterdag. Mr Frank Dell woonde in Sydney, Australië. Sindsdien deelden we de waardes van het leven. We deelden de vrijheid van onze levens, de vrijheid van onze meningsuitingen. En in elk gesprek bedankte ik hem voor zijn bijdrage aan deze vrijheid. En hij bedankte mij uitvoerig voor de inspanningen van mijn vader en die van Johan Breukelaar.

Picture from our private collection as delivered by Dell family / 2022-04-26

(see [Creative Commons](#) license at last page of this document)

In October 2015, after a search on the internet, I came into contact with a son-in-law of Mr Frank Dell who lived in England. And then there was direct contact with Mr. Frank Dell and his eldest son Rob Dell. What a luck! Subsequently there was contact with Mr. Frank Dell, first by e-Mail, and later a telephone conversation every two weeks, usually on Saturdays. Mr. Frank Dell lived in Sydney, Australia. Ever since we shared the values of life. We shared the freedom of our lives, the freedom of our expressions. In every conversation I thanked him for his contribution to this freedom. And he thanked me profusely for the discovery of my father and that of Johan Breukelaar.

Hieronder is een verzameling artikelen, foto's, persoonlijke herinneringen, etc. welke aan het bijzondere leven van Mr Frank Dell refereren, evenals aan de contacten met Mr Frank Dell. (Er was al eerder op één van onze websites reeds een tekst welke nu gereviseerd en aangevuld is).

Below is a collection of articles, photos, personal memories, etc. that refer to the extraordinary life of Mr. Frank Dell, as well as to the contacts with Mr. Frank Dell. (There was already a text on one of our websites that has now been revised and supplemented).

Luister naar het interview hieronder / [Listen tot he interview below.](#)

RAF Pilot Frank Dell's story of survival in Nazi occupied Holland

Thursday 27 November 2014

[Download audio](#)

Frank Dell survived being shot down over Nazi Germany, with the aid of courageous Dutch families and resistance fighters.

<http://www.abc.net.au/local/stories/2014/11/27/4137268.htm>

Interview bij de onthulling van een standbeeld ter nagedachtenis /

An interview at the unveiling of a statue in memory:

Former BA pilot takes place among war heroes at statue unveiling

A former chief technical pilot with British Airways - who started his aviation career flying Mosquitos over Nazi Germany - will be one of a group of veterans to attend the unveiling of a commemorative statue to WWII Bomber Command today.

Frank Dell, 88, flew to London in style last week from his home in Australia after British Airways upgraded him to Club World in recognition of his services to his country and the airline.

Today's ceremony will see the unveiling by the Queen of a nine-foot high bronze statue of seven Bomber Command aircrew, as well as a flypast by five RAF Tornados and a Lancaster Bomber, which will drop poppies over Green Park.

It will stand as a lasting memorial to the airmen who lost their lives in the Second World War.

Frank himself narrowly escaped being one of their number when his Mosquito was shot down over the German city of Munster. He succeeded in parachuting to safety but his navigator was less lucky.

"To this day I carry the responsibility for the loss of my navigator and friend Ron Naiff," he says. "The memorial commemorates the 55,573 from Bomber Command who were lost. It is a tragedy of extraordinary magnitude."

Frank survived by making his way to occupied Holland in a bid to meet up with the advancing Allied forces.

For weeks he dodged the enemy, by sleeping in barns and walking across fields and through woods in the dead of night.

During this time, he came across one of the first V2 rocket launches aimed at flattening London and heard a train full of Jewish people singing Verdi's Chorus of the Hebrew Slaves in the middle of the night as their train made its way to a concentration camp.

Cold and wet much of the time, he eventually found refuge in a farmhouse with a Dutch family and joined the Dutch resistance.

For the next few months he used his knowledge of Morse code to guide in air-drops of weapons and he and his fellow members of the Resistance were ordered to generally "make a nuisance of ourselves behind enemy lines".

After meeting up with the advancing Allied forces, he returned to England and a reunion with his parents.

After the war, he joined British European Airways and, in a career that spanned 30 years, he served as a pilot for BEA, BOAC and finally British Airways.

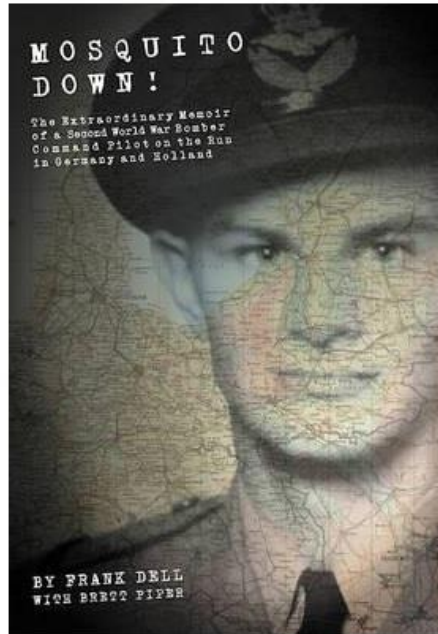
One of his last jobs before retiring was to fly the Queen on a royal visit to Helsinki, Finland.

(bron/source: [Aircrew Bookreview Blogspot](#))

Het boek van Mr Frank Dell / [The book of Mr Frank Dell:](#)

Mosquito Down! : The Extraordinary Memoir of a Second World War Bomber Command Pilot on the Run in Germany and Holland.

<http://aircrewbookreview.blogspot.com/2015/03/mosquito-down-frank-dell-with-brett.html>

Mr Frank Dell vertelt het zelf ... [Mr Frank Dell tells it himself ...](#)

A Mosquito pilot tells us what the Bomber Command Memorial means to him

https://youtu.be/ocMjZtaT50o?si=a_mG6GLyGBAvd0rg

Bij het oorlogsmonument / [At the monument of war](#) (Varsseveld):

<http://somsen.org/Foundation/kalender2014.pdf>

Een ander tekst / [another text](#):

How brave Frank bailed out then fought on

<https://www.express.co.uk/news/uk/329355/How-brave-Frank-bailed-out-then-fought-on>

Een impressie van het vliegtuig van Mr Frank Dell / An impression of the plane of Mr Frank Dell:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=r-UUTo3wHds&feature=emb_logo

De muziek waar Mr Frank Dell naar verwijst in boek en interviews hieronder. Hij refereerde hier soms aan in onze gesprekken, en was bijzonder geraakt door het feit dat ik deze melodie voor mijn vader neuriende toen hij bezig was 'de regenboog-brug' te passeren.

The music Mr Frank Dell references in book and interviews here below. He sometimes referred to this in our conversations, and was particularly touched by the fact that I hummed this melody to my father as he was passing 'the rainbow bridge'...

R. R. TEATRO ALLA SCALA
Salerno 1840

Abbenchè l'Appalto non sia obbligato di far cominciare le Rappresentazioni Autunnali che il 1.º Settembre, pure Sabato 15 corrente Agosto le farà avere principio per terminare col 30 Novembre p. v.

Si daranno non meno di cinque Opere in Musica; una delle quali espressamente scritta dal sig. M.º LUIGI RICCI, altra sarà il NABUCODONOSOR del signor M.º G. VERDI, altra il CORRADO D'ALTAMURA del Maestro sig. FEDERICO RICCI, le altre due da destinarsi.

Vi saranno due Balli Grandi, il primo intitolato ISABELLA DI SALERNO del Coreografo signor BERNARDO VESTRIS, ed il secondo FEDRA del Coreografo signor GIUSEPPE VILLA.

Si aprirà la stagione col Dramma suddetto in 4 atti intitolato:
NABUCODONOSOR
Musica del Maestro Sig. G. VERDI. - Poesia del Sig. TEMISTOCLE SOLERA.
IN CUI AGIRANNO

le sig. DE GIULI BORSI TERESA . . . Abigaille	isig. DERIVIS PROSPERO . . . Zaccaria
ZECCHINI AMALIA Fenena	GAGLIANI BENEDETTO . . . Ismaele
RUGGERI TERESA Anna	ROSSI GAETANO Gran Sacerd. di Belo
signor FERRI GAETANO Nabucodonosor	MARCONI NAPOLEONE . . . Abdallo

e col Ballo Grande **ISABELLA DI SALERNO**

<https://youtu.be/MBYmhYxEvUM?si=QkkIx3GT9AWNBP4R>

Overlord ... 1944 06 06

<https://historiek.net/d-day-6-juni-operatie-overlord/9276/>

2019 06 06 / 07:05 GMT+1 telefoongesprek met onze Australische vriend ...

2019 06 06 / 07:05 GMT+1 phone call to our Australian friend ...

PD: " *klaar voor Overlord ?* "

FD: " *jazeker, natuurlijk ... maar, dank aan de Nederlanders voor zorg om/
voor mij !* " ...

PD: " *geachte heer, dank U, voor onze vrijheid ! ...
en ga nu eerst maar eens wat slapen !* "

PD: " *ready for Overlord ?* "

FD: " *Yes, fors ure ... but, thanks tot he Dutch for taking care of me !* " ...

PD: " *dear sire, thank YOU, for our freedom ! ...
and first have a sleep now !* "

Een artikel in Vizier / 1959 ... [An article by Vizier / 1959:](#)

Dit document is bijgevoegd / zie pagina's 19-25 / bron: Vizier 1959 / NL

[This document is attached / see pages 19-25 / source: Vizier 1959 / NL](#)

Een prachtige link van het jaar 2019 / [A very nice link, year 2019:](#)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=31&v=r3vWXUTOB5c&feature=emb_logo

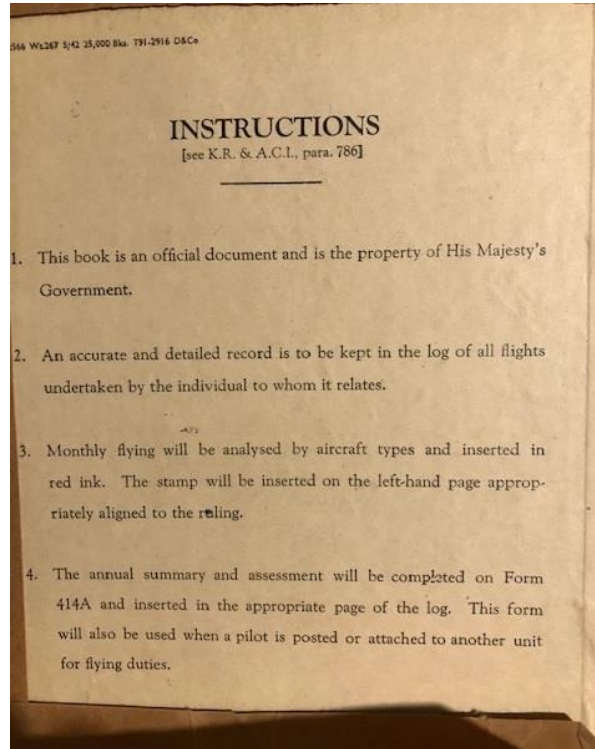
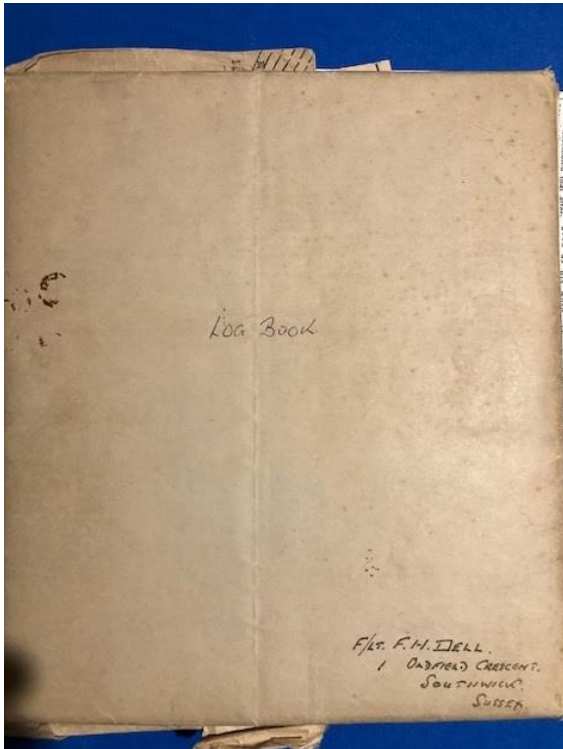
Uit een prachtig kort gesprek / [From a very fine short call:](#)

11 10 2019 / 12:00 GMT+1 calling our australian friend ...

" ... and pls send my regards to your relatives cos of their friendly approach
in those days "

" will do ... hold on there ... will be in touch soon "

Uit het logboek van Mr Frank Dell d.d. 1944 10 14 / 75 jaar na dato ontvangen van zijn familie / From the logbook of Mr Frank Dell d.d. 1944 10 14 received 75 yrs after from his relatives:

SIGNATURE	F.H. Dell	SUMMARY	FOR SEPTEMBER	
	D. D. Dell	UNIT	692 SQUADRON	MOSQUITO M
	O.C. "B" FLIGHT	DATE	OCT 13 1944	
			1 month w/c	
			O.C. 692 SQUADRON	

OCT.	13	Mosquito Mk VIII MM	SELF		NIGHT FLYING TOUR
	14	MOSQUITO VII N	SELF	F/O NAIFE	NFT - BERLIN
	14	MOSQUITO VII N	SELF	F/O NAIFE	BERLIN
GRAND TOTAL [Cols. (1) to (10)]					Totals C
1140 Hrs. 12 Mins.					

Bovenstaande 4 foto's alleen te gebruiken op deze website want persoonlijk eigendom !
The above 4 photos only to be used on this website because they are personal property !

(see Creative Commons license at last page of this document)

Van het Nationaal Onderduikmuseum / [from the National Hiding Museum](#) / Aalten

FRANK DELL

nationaal
onderduikmuseum
aalten

<https://nationaalonderduikmuseum.nl/frank-dell/>

Het jaar 2020, twee van vele telefoongesprekken /
Yr 2020, two out of many phone calls:

2020 01 09 / 08:00 GMT+1 een telefoongesprek met onze Australische vriend ...

" ik hoop dat de wereld goed voor jullie zal zijn "
"heel veel dank ! aan de dappere Nederlanders ! "
" tot ziens "

"i do hope that the world will be good to you"
many thanks! to the brave Dutch people!" "CU"

*"geachte heer, dank U, voor onze vrijheid ! ... welterusten en
tot een volgende keer ! "*

"dear sir, thank YOU, for our freedom ! sleep well and till next time !"

2020 04 14 / 09:51 GMT+1 een telefoongesprek met onze Australische vriend ...

PD: *" ik hoop dat je de zelf-isolatie tijdens COVID-19 kunt hanteren "*
PD: *"I do hope that you are able to manage the self-isolation at COVID-19 period"*

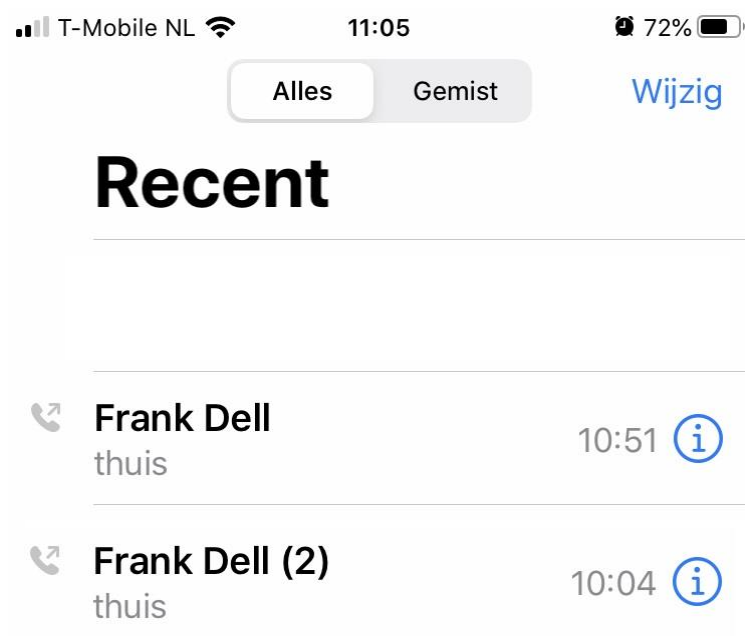
FD: *" ja, ik slaap behoorlijk goed ... en wederom: veel dank aan de Nederlanders die zo
goed voor me zorgden ! " " tot ziens "*
FD: *"yes, I do sleep rather well ... and again many thanks to the Dutch people which took
care of me very well !" "bye bye"*

PD: *"geachte heer, u weet mijn antwoord: dank U, voor onze vrijheid ! ... welterusten en
tot een volgende keer ! "*

PD: *dear sir, you do know my answer: thank YOU, for our freedom ! sleep well and till
next time !"*

2020 05 05 / 10:04/10:51 GMT+1 een telefoongesprek met onze Australische vriend ...

2020 05 05 / 10:04/10:51 GMT+1 a phone call to our Australian friend ...

En zo hoopten we nog vele telefoongesprekken met onze Australische vriend te kunnen voeren ... Dat was onze wederzijdse wens ...

And so we hoped to have many more telephone conversations with our Australian friend ... That was our mutual wish ...

En dan is er uiteindelijk tóch een vertoning van een filmopname waarin de aanvang van het verhaal gestaafd wordt, met name dankzij de heer Jan Breukelaar te Lintelo (zoon van dhr Johan Breukelaar zoals genoemd op pagina 1 van dit document), waarvoor onze zéér grote dank !

And then finally there is a showing of a film recording in which the beginning of the story is substantiated, especially thanks to Mr Jan Breukelaar (son of Mr Johan Breukelaar as mentioned on page 1 of this document), for which we would like to thank this Mr Jan Breukelaar very much !

FD: *“Are we friends ?”*

GJD: *“Yes, we are”*

<https://www.facebook.com/rvslingeland/videos/678873539602996/>

PS In het geval dat deze link niet meer werkt > we bewaarden een fysieke kopie ...

PS In case this link doesn't bring the movie > we saved a hard copy ...

Een artikel in Vizier / 1959 op de volgende pagina's.

[An article from Vizier / 1959 within the next pages.](#)

Foto van luitenant Dell, genomen in de tweede wereldoorlog, toen hij als vlieger bij de Royal Air Force tegen de Duitsers vocht.

De opdracht, die ik
bijzondere opdracht,
bracht, waar ik de g
de „Escaping Society
vliegers uit het Gen
voor gevangenschap

In de tweede plaat
de voortreffelijke hul
toen we de sporen he
we als voorbeeld he
die in bezet gebied z
lijk zelf gevangen ge
omdat ze piloten en
voerde ze bij de R.
grote diensten bewe

Daarna zijn we o
ondergedoken vliege
sporen uitgewist; se
staken, omdat gastl
of geëmigreerd...
komen en vele hia
Mochten we som
het ons niet kwal
een mensenleven.

Toen luitenant Dell o
ster al zag brand
het... hóé het gebe
nauwelijks naverte
hij goed wist wat er gebe
hij in de donkere heme
daar werd verlicht doe
in het oosten.

Automatisch voelde t
zou of sterven, dat wi
wel vast zat aan zijn
zat vast aan die parach
hij even tijd om zich t
er eigenlijk gebeurd
moest een voltrefeer t
want, voor zover hij
die enkele seconde, wa
lucifersdoosje uit elke
moest wel een groot v
hij nu hier zweefde,
aarde.

Even kwam er ee
geluk over hem, m
sefte hij, dat met he
waaraan ze zo vaal
in nacht en ontij nee
dig land, rondzwerf
len om niet in ha
te vallen, vijanden
bardiers van het
verre van vriendel

Met een schok k
beerde te begri
de grond voelde l

De opdracht, die ik van Vizier ontving, was een zeer bijzondere opdracht, die me allereerst naar Londen bracht, waar ik de grootste dank verschuldigd ben aan de „Escaping Society”, de grote organisatie van alle vliegers uit het Gemenebest, die op wonderlijke wijze voor gevangenschap of dood zijn behoed.

In de tweede plaats moet ik mijn dank betuigen aan de voortreffelijke hulp, die Mrs. Gyr uit Londen me gaf, toen we de sporen hebben nagegaan van zes vliegers, die we als voorbeeld hebben genomen voor die honderden, die in bezet gebied zijn neergestort... Mrs. Gyr is namelijk zelf gevangen genomen in het zuiden van Nederland, omdat ze piloten en joden had verborgen. Na de oorlog werkte ze bij de R.A.F. en in die functie heeft ze ons grote diensten bewezen.

Daarna zijn we op zoek gegaan naar sporen van de ondergedoken vliegers in Nederland. Dikwijls waren die sporen uitgewist; soms moesten we onze onderzoekingen staken, omdat gastheren of gastvrouwen gestorven waren of geëmigreerd... maar onze verhalen zijn gereedgemaakt en vele hiaten hebben we kunnen dichten.

Mochten we sommige namen hebben vergeten... neem het ons niet kwalijk: vijftien jaren is een lange tijd in een mensenleven.

Casper de Groot

Toen luitenant Dell de stad Munster al zag branden, gebeurde het... hóé het gebeurde, kon hij nauwelijks navertellen. Voordat hij goed wist wát er gebeurde, zweefde hij in de donkere hemel, die hier en daar werd verlicht door de branden in het oosten.

Automatisch voelde hij of hij leven zou of sterven, dat wil zeggen of hij wel vast zat aan zijn parachute. Hij zat vast aan die parachute en toen had hij even tijd om zich te realiseren wat er eigenlijk gebeurd was. Zijn kist moest een voltreffer hebben gekregen, want, voor zover hij begrepen had in die enkele seconde, was de kist als een lucifersdoosje uit elkaar gespat en het moest wel een groot wonder heten, dat hij nu hier zweefde, tussen hemel en aarde.

Even kwam er een gevoel van diep geluk over hem, maar plotseling besefte hij, dat met hem nu zou gebeuren waaraan ze zo vaak gedacht hadden: in nacht en ontij neerdalen in een vijandig land, rondzwerfen en zich verschuilen om niet in handen van de vijand te vallen, vijanden die voor hen, bombardiers van het achterland, meestal verre van vriendelijk waren.

Met een schok kwam hij neer en probeerde te begrijpen waar hij was. Aan de grond voelde hij, dat hij ergens op een omgeploegd land terecht was ge-

komen en plotseling bedacht hij, dat het nu tijd was aan de voorschriften te denken... hij klauwde met zijn pijnlijke vingers in de aarde en begroef zijn parachute; hij slikte een tablet benzadrine om zijn zenuwen in bedwang te houden... en toen ging hij even in het doorweekte gras zitten.

„Pathfinders” gooiden de ene brandende fakkel na de andere over de geteisterde stad en boven zijn hoofd zoemden nieuwe golven vliegtuigen. Door al die activiteit wist hij precies welke richting hij nemen moest... dié kant op, naar het westen, waar mensen woonden, die hem goed gezind zouden zijn, als hij hen tenminste zou kunnen vinden.

Hij sjokte door het donkere land, smachtend naar wat water. Een enkele keer was er een hond, die gevaarlijk blafte en dan maakte hij een grote omweg. Langzaam brak de morgen aan en luitenant Dell was er niet blij om — dat betekende, dat hij zich verschuilen moest. In een bosje maakte hij, tussen dichte struiken, zijn bivak en hij verwonderde er zich over, dat een mens, in zulke omstandigheden, toch nog zo goed slapen kon. Als alleen die verschrikkelijke dorst er maar niet was...!

Hij werd pas wakker, toen de zon laag aan de horizon stond. Een half uur later sloop hij weer verder, naar het westen en er waren nu geen vlieg-

kre

PILC

Vijftien jaar
die de naz
lieerde pil
we ademlo
kere nacht
leden heb
hun dood z
in zes ope

tuigen, alleen
hemel aftast
veel stiller en
de omtrek te
Een keer z
dacht, dat ze
een boog sloop
toe, omdat z
waren... zijn
ontzetting,
een gloeien
schoot... hi
een lanceer

Het was
hij voelde,
Het regent
tonige gelt
die huiveri
den, te pa
land, dach
haastig z
zoeken m
hoe?

Voor h
een of al
eromheen
rug. Miss
zou hij l
vinden v

Het b
van de
tastend
uitgeput
Maar d
ogen bo
luid... e
glimlac
naar h
te. Het
vriend,
zeggen.

Onde

Hoe
gelope
het ko
Hij wi

kreeg een voltro

PILOTEN VLOGEN VOOR DE V

Vijftien jaar geleden, in het najaar van 1944, gonsde de lucht boven Nederland die de nazi's de eindrekening presenteerden voor hun wandaden... — Vijftien jaar geleden lieerde piloten de strijd voor onze vrijheid met hun leven betalen... We hebben we ademloos hun laatste strijd volgden. — Vijftien jaar geleden gebeurde het ook enkele nachten neergeschoten piloten aarzelend aanklopten aan deuren van huizen leden hebben velen in Nederland met heroïsche moed die piloten gevoed en gehun dood zou kunnen betekenen. — Over deze histories van vijftien jaar geleden zal in zes opeenvolgende nummers van Vizier vertellen als er saluut aan allen, die be

tuigen, alleen wat zoeklichten, die de hemel aftastten. Maar het was nu ook veel stiller en zijn gerucht was ver in de omtrek te horen.

Een keer zag hij zaklantaarns en hij dacht, dat ze naar hem zochten. Met een boog sloop hij naar die zelfde plaats toe, omdat ze immers daar al geweest waren... zijn ogen werden groot van ontzetting, toen er met veel lawaai een gloeiend voorwerp de lucht inschoot... hij was terechtgekomen bij een lanceerplaats van de V-1!

Het was pas in de vierde nacht dat hij voelde, dat hij de grens passeerde. Het regende eentonig en door dat eentonige geluid wist hij de schildwachten, die huiverig in hun kraag gedoken stonden, te passeren. Nu ben ik in Nederland, dacht hij, en nu moet ik niet te haastig zijn. Ik moet ergens contact zoeken met de verzetsstrijders, maar hoe?

Voor hem doken de contouren van een of andere bunker op. Hij dwaalde eromheen, maar kroop toch weer terug. Misschien was die bunker leeg en zou hij hier even beschutting kunnen vinden voor die tergende regen?

Het bleek een schuilplaats te zijn van de luchtbescherming en hij zocht tastend zijn weg naar binnen en viel uitgeput neer op de vochtige grond. Maar dan zat hij weer rechtop... zijn ogen bierend in het donker. Er was geluid... er was iemand in de buurt. Hij glimlachte, want het was een hond, die naar hem toekroop en zijn handen likte. Het beest was warm en was als een vriend, tegen wie je zachtjes iets kon zeggen.

Onder één dak met de Duitsers

Hoe lang had hij die vijfde nacht al gelopen? Hij wist het niet precies en het kon hem eigenlijk ook niet schelen. Hij wist alleen, dat hij moe was, dood-

moe; hij wist alleen, dat hij nat was, doornat en dat hij liggen wilde, warm liggen en slapen, dagen- en dagenlang slapen...

Hij leunde even tegen een boom, die kreunde onder de najaarsstorm en met zijn takken tegen de donkere hemel veegde. Aan het eind van die kleine laan zag hij een boerderij en bij die boerderij stond een schuur. Misschien zou hij daar even kunnen rusten, weg van die striemende regen en weg van die bolderende wind?

De schuurdeur stond open en hij luisterde ingespannen of hij er geluiden van mensen hoorde. Er liep iets voor zijn voeten... maar hij schrok er nauwelijks meer van. Een kip misschien of een rat.

Die nacht sliep hij, zoals hij nog nooit geslapen had en toen hij wakker schrok, had hij moeite zich te realiseren waar hij was. Buiten was het harde geluid van schoten uit een mitrailleur... hij glimlachte; hij wist dat het Engelse jagers waren, die jacht maakten op Duitse auto's.

Maar die glimlach stierf weg toen hij stemmen hoorde, fluisterende stemmen en een grote schrik sloeg door hem heen. Sufferd, die hij was! Gisteravond had hij zijn uniform uitgetrokken en te drogen gehangen. Nu lag hij hier, in zijn ondergoed en nu zouden de Duitsers komen en hem sommeren uit het hooi te komen en hij zou daar voor hen staan, belachelijk in zijn onderkleden...

Het waren geen Duitsers; integendeel, twee jonge kerels, die nieuwsgierig van het uniform naar de man keken, die uit het hooi opdook. Hun ogen gleden naar buiten en ze legden hun vinger op de mond. „Stil zijn" betekende dat en een van hen wees met zijn duim naar de boerderij en trok zijn neus op. Luitenant Dell wist wat dat

betekende: er waren Duitsers boerderij.

Johan Breukelaar en Ger man wisten het ook. Hij, Br de boerenzoon, en de onderdui man waren immers de hele ringd door de Duitsers, die boerderij waren ingekwartier den al eens gezegd: „Jullie b één zo donker en de ander en een van de Duitsers had l zoekend aangekeken. Dat wa geweest.

Nú kunnen ze lachen, de Breukelaar luitenant Dell zien, de t

n voltreffer...

VOOR DE VRIJHEID . . .

onsde de lucht boven Nederland van geallieerde vliegtuigen, hun wandaden . . . — Vijftien jaar geleden moesten vele geallieerden hun leven betalen . . . We herinneren ons nog duidelijk, hoe vaak geleden gebeurde het ook honderden keren, dat in donkere nachten opten aan deuren van huizen of boerderijen. — Vijftien jaar geleden die piloten gevoed en geherbergd, terwijl ze wisten, dat dit van vijftien jaar geleden zal onze medewerker Casper de Groot een ere-salut aan allen, die bewust de zaak der vrijheid dienden.

was, betekende: er waren Duitsers in die boerderij.

Johan Breukelaar en Gerrit Doelman wisten het ook. Hij, Breukelaar, de boerenzoon, en de onderduiker Doelman waren immers de hele dag omringd door de Duitsers, die zelfs in de boerderij waren ingekwartierd. Ze hadden al eens gezegd: „Jullie bróers? De één zo donker en de ander zo blond,” en een van de Duitsers had hen onderzoekend aangekeken. Dat was niet best geweest.

Ze waren die morgen samen in de schuur gekomen en de een had de ander bij de arm gegrepen. „Een uniform! Van een geallieerde!”

„Hier uitgekleeed,” zei de een, „burgerkleden gepikt en foetsie natuurlijk,” voegde hij er grinnikend aan toe.

„Hij kan ook wel hier in de schuur zitten,” zei de ander, „misschien wel gewond... of dood.”

Johan Breukelaar graaide wat in het hooi en schrok; hij schrok evenzeer als de Engelsman, die hem met grote ogen

Nú kunnen ze lachen, de Breukelaars (drie geslachten), als ze het portret van hun onderduiker luitenant Dell zien, de Engelse piloot, die zich eens op hun boerderij schuil hield.

**Bernard Prinzen liet zich niet afschrikken. Terwijl de Duitsers bij hem waren ingekwart
schuilen niet minder dan zeven geallieerde piloten in een ander deel van zijn boerd**

nankteek en fluisterde: „Friend?“
Ze knikten, de twee jonge Hollan-
ders. Natuurlijk een „friend“, grote
vrienden zelfs, maar buiten wisten ze de
Duitsers, dus nu zou het erop aan ko-
men die vriendschap te bewijzen. Ze
wisten deksels goed wat de consequen-
ties waren als de Duitsers van die
vriendschap zouden weten.

Tussen varkens en bijen

Die avond zelden de jongens tegen
de andere Breukelaars:

Breukelaar vertelt nog vaak over de dagen van angst en gevaar. Hier wijst hij de plaats aan waar hij Dell ontdekte.

„We gaan nog even naar de buren.“
De moeder knikte. „Voorzichtig.“ zei
ze nog. Het was immers een vreemde
tijd met al die zwerfende soldaten
langs de weg.

Ver kwamen de jongens niet; schich-
tig achterom kùkend slopen ze de
schuur binnen en daar leegden ze hun
zakken; brood, vers brood, bloedworst,
leverworst... de ogen van luitenant
Dell glinsterden, toen hij al die heer-
lijkheden zag. „Beter dan gisteren,”
fluisterde hij „toen heb ik hierachter
uit een kuil wat bieten gegraven.“

Die avond hebben ze urenlang ge-
fluisterd in dat hooi en Doelman, die
Engels verstond, heeft zo'n beetje als
tolk gefungeerd. In de keuken van de
boerderij, nauwelijks op tien meter af-
stand, zaten de Duitsers, legden een
kaartje en luisterden naar de wind, die
om het huis woei.

Een paar dagen en een paar nachten
bleef hij daar, in zijn schuilplaats, die
geriefelijk was, maar doodgevaarlijk.
Om de paar uur moesten de Breuke-
laars noodzakelijk in die schuur zijn,
zelfs de grootmoeder kwam even een

kùkje nemen en alleen maar e-
lachen tegen die jongen, die
moederziel alleen in het hooi.
Maar toen hebben ze hen
donkere avond toch maar weg
het was al te gevaarlijk dan
tussen de Duitsers en boven
word veel te dik.“ zuchtte
Dell, strijkend op de plaats v
spek en worst verdween.

Als een kalf werd hij in
boodschappenmand gestouw
belend over smalle padjes
naar een boerderij, waar e
bijenkorven weghaalde o
een schuilplaats vrij te n
Dell werd ingestopt... e
benen nauwelijks kon uitst
toen hij dacht, dat hij he
kon uithouden, werd hi
sjouwd en ditmaal was
varkenshok...

Het kon Dell alleman
schelen; gewillig liet hij
ene adres naar het and
zo langzamerhand begon
van de K.P. uit die bu
een vreemde verzamel
van het vroegere Ned
een matroos, iemand
een magere schoolmees
renzoons uit de omtre
moes, maar door een
de bevrijding van hun

En het was vora
geving waar hun at
plooidde. Dell weet er
Het begon al met e
Was hij wel een Enj
ren immers al zove
ders gevallen door v

Ze hebben het lui
makkelijk gemaakt,
een geboren parti
avond stenguns en
bracht en doodnuch
maar eens laten zi
elkaar zit.”

Toen Londen ein
inderdaad een lui
was, werd hij opge
in een donkere i
met zijn vijftentwi
wagen naar een
door de Duitsers
gebruikt. Even
een Stirling bov
tainers met voor
dicamenten tuim
allemaal voorb
flankaanval van
pen op de Duit

Maar de jon
tanden, toen ze
tanks per trein
rijden en zelfs
worden opgebl

Was het hi
eigenlijk wel
veel meer een
stond uit te
Bernard P
maar bovenc
zaak, waar
wemelde in
ook de klein

de, liep ook nog een handjevol N.S.B.-ers rond.

Zo ontstond de gemeenschap bij Bernard Prinzen, die trouw werd bijgestaan door een van zijn burens, Willem Hoftijger, die een waar arsenaal van wapens in zijn werkplaats had, waar Dell en zijn vrienden urenlang bezig waren met repareren en lesgeven aan de onvermoeide jongens van de K.P.

Kerstnacht in de gevarezone

Aalten had in die dagen minstens 2500 onderduikers en dat schiep onnoemelijke problemen. Laten we even het relaas horen van Ds. Klijn, in die dagen Nederlands Hervormd predikant in Aalten.

Het waren bittere kerstdagen in dat jaar 1944; smalle strepen van zoeklichten, die langs de hemel schoven op zoek naar een eenzame Engelse vlieger. We zochten onze weg door slingerende paadjes, waar we plotseling tegenover een wacht stonden, de stengun in de aanslag, vlak voor een boerenhoeve.

Het was er warm binnen en gezellig; daar was de kleine boer, die een held was, de boer met zijn vrouw en een

hele ris kinderen; daar had je de jongens van de K.P., die de dood herhaalde keren op hun schouders hadden moeten koren op hun waren de geallieerde piloten, de Amerikanen, de Engelsman, de Canadees, de Australiër, die geen groter plezier kenden dan de gele vlas-ter kopjes van de kinderen op hun schoot te hebben...

Natuurlijk was er een orgel en een onderduiker was er organist. Het was stil als in een kerk, toen de vertrouwde woorden van Lukas 2 gelezen werden, eerst in het Nederlands en toen in het Engels.

De Aaltense ondergrondse had zelfs nog een paar Engelse kerkboeken opgesnoord en zo werden de kerstliederen tweekant gezongen! „Eere zij God“ en „Stille Nacht“.

Zo ging het daar in Aalten en ook luitenant Dell zong die woorden mee, denkend aan thuis, aan „good old“ Engeland.

Maar in die zelfde nacht deden de ver-raders de ronde, Nederlandse mannen in vreemde uniformen, en zat bur-gemeester De Moor, de N.S.B.-bur-gemeester, te zinnen op nieuwe maatregelen om het verzet van de hardnekkige Aaltenaren te breken.

Toen kwamen de ergste dagen voor Dell en zijn vrienden. Bij een aanval op een boerderij hadden de illegalen enkele Duitsers doodgeschoten. De bezetter riposteerde en een groot aantal gijzelaars werd ter dood gebracht... de bevolking moest het mede aanzien...

Van kelder tot kelder en van schuur tot schuur zwierven de piloten, tot ze op de hooizolder van Prinzen weer onderdak vonden, terwijl Duitsers werden ingekwartierd op dezelfde boerderij. Dagen vol van zenuwslappende spanning. Zouden de kinderen niet hun mond voorbijpraten?

Het is midden maart geworden nu... geen dag gaat voorbij of het huis dreunt van heertuilende bommen en uit de

In het volgende nummer:

WALTER RANDELL GAAT DOOR VOOR DOOFSTOM

verte dreunt af en toe het geallieerd geschut. Het is op Goede Vrijdag, dat de eerste Engelse tank Aalten nadert: onderduikers komen te voorschijn, oranje vlaggen worden gehesen. Dell loopt die tank tegemoet... een hoofd komt uit de stalen klep, een hoofd met een enorme snor. „Ik ben een Engelse piloot!“, schreeuwde hij. „welkom hier!“ De Tommy lachte breed en riep: „Good show, old boy!“

Er was nauwelijks tijd om afscheid te nemen. Jan Ket en zijn jongens werden opgenomen in de stoottroepen en de piloten gingen terug, terug naar hun basis. Aalten bleef achter, achter met het feest der bevrijding, maar ook achter met de wonden van de verdrukking... meer dan honderd Aaltenaren hebben die glorieuze bevrijding niet meer mogen meemaken. Ze zijn gedood door bomaanvallen, neergeschoten door Duitse geweren of omgekomen in de bittere kampen.

Luitenant Dell, die nu kapitein Dell is, is later teruggekomen. Hij heeft de plaatsen bezocht waar hij vroeger is ondergedoken, hij heeft een rustig Aalten gevonden, nijver bezig tussen akkers en weiden en hij heeft het nauwelijks kunnen begrijpen, dat dit zelfde, rustige volk zo verbitterd tegen de tirannie heeft gestreden. En in zijn hart is een warme plaats gebleven voor dit grote volk van dit kleine land.

Een van de tanks, die wij zo graag zagen komen, want zij betekenden de lang verwachte bevrijding — ook voor luitenant Dell.

Meer/more (1) ...

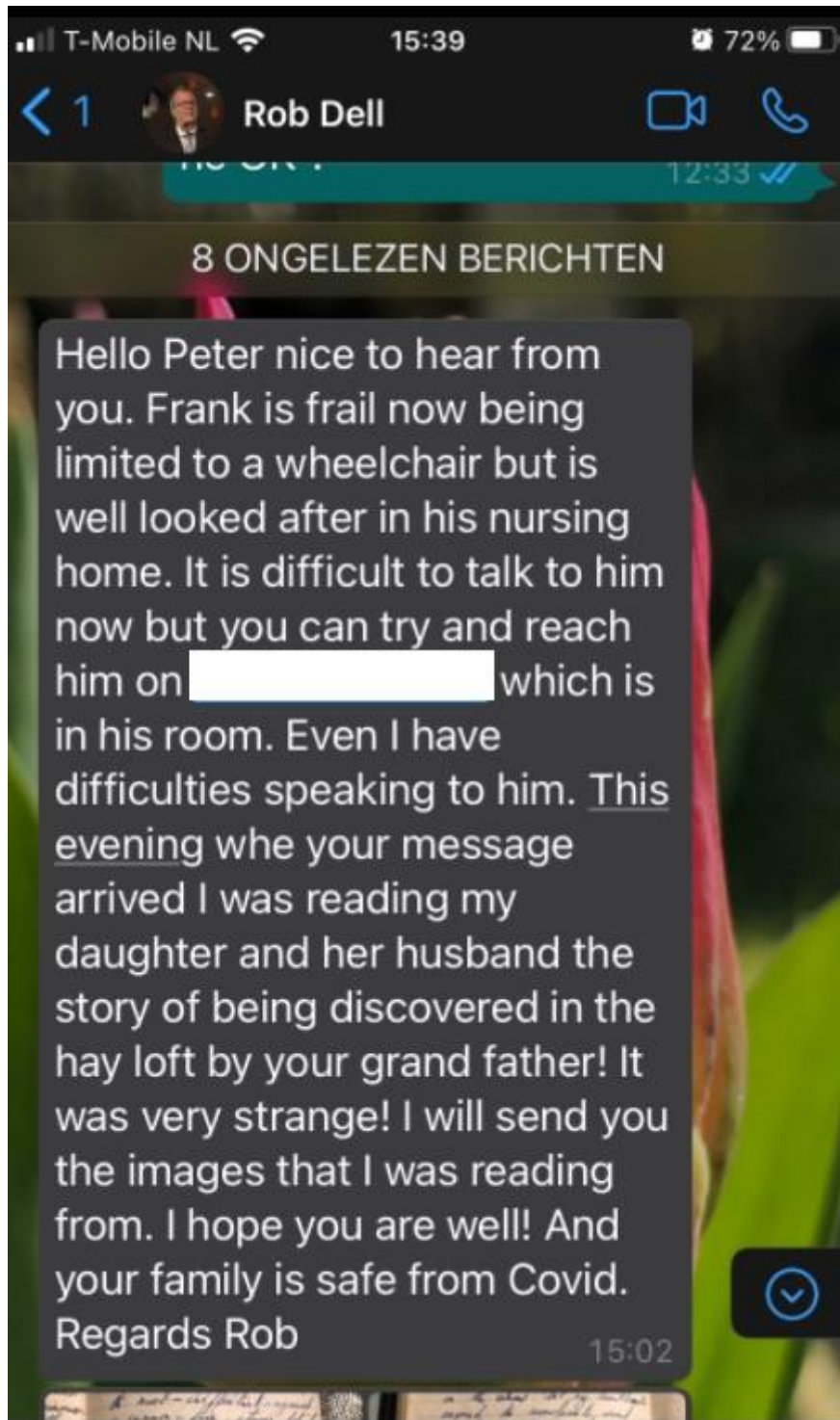

Foto van de boerderij van de familie Breukelaar / verkregen van Bianca Breukelaar.

Picture of the family Breukelaar's farm / received by Bianca Beukelaar.

(see Creative Commons license at last page of this document)

Meer/more (2) ...

Bericht van Mr Rob Dell / [Message by Mr Rob Dell](#) / 2021 05 05

Meer/more (3) ...

Travel Daily and TravelBulletin · Volaen

23 aug. 2019

What an honour. Former @british_airways pilot Frank Dell speaks at a unique lunch in Sydney to celebrate the airline's 100th birthday. And he's only four years younger than the airline!!

Foto ontvangen van Bianca Breukelaar / Picture received by Bianca Breukelaar / 2022

Stel je voor ... stel je het voor ... stel je het voor dat je deze brief krijgt ...

Imagine ... imagine it ... imagine receiving such a letter ...

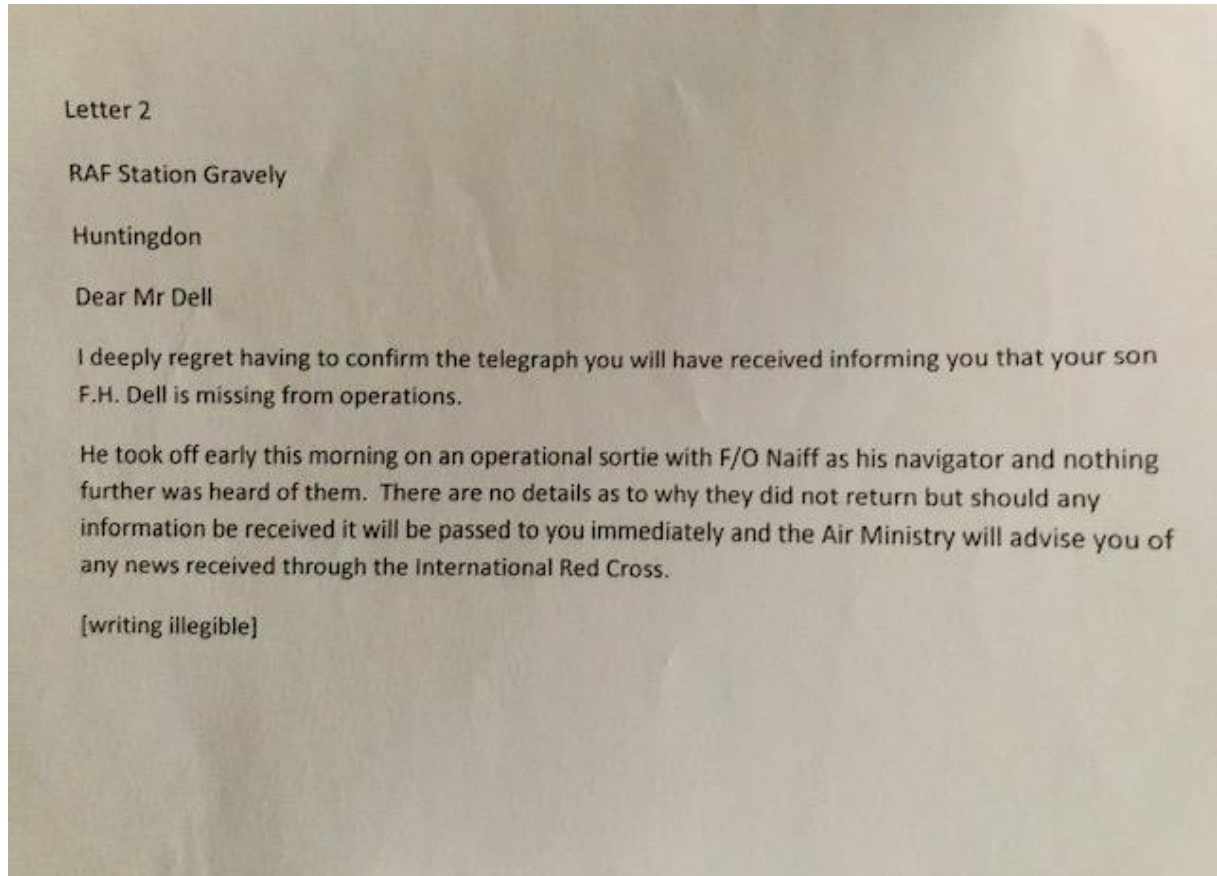

Foto ontvangen van de familie Dell / [Picture received by Dell family](#)

(see [Creative Commons license at last page of this document](#))

Foto's ontvangen van de familie Dell / [Pictures received by Dell family ... 2017](#)

(see [Creative Commons license at last page of this document](#))

Bijzonder kostbare foto's / Very precious pictures

Mr Frank Dell and his son Rob Dell

Foto's ontvangen van de familie Dell / Pictures received by Dell family ... 2021 12 24

(see [Creative Commons](#) license at last page of this document)

Bijzonder kostbare foto's van persoonlijke documenten van de familie Dell /

[Very precious pictures of personal documents of Dell family](#)

Enkele pagina's uit het logboek / [Some pages from the logbook](#)

Zie de volgende 2 pagina's /

[At next 2 pages](#)

Germans from that year in
 the farmhouse but you are
 in capital ten, 5 kilometers
 in Holland from the
 German frontier. I was
 among friends and a great
 handshaking ensued.
 After returning this
 confidence in a German victory
 with copious cups of Dutch
 ersatz coffee, the Germans
 departed & plans were made
 laid for my future existence.
 The boys were afraid of telling
 the farmer - the father of
 the elder - as they said he
 was nervous; but they promised
 to bring me food & drink -
 which they did - great chunks
 of dry bread upon which were

having decided to tell them
 all. Foster, to the end
 found no other Breukelaer, their
 daughter a pretty child of
 about 15 and their son.
 They came by candle light
 & all shook hands with
 this bedraggled creature
 who hid in their stoneware.
 We laughed & chatted as
 I ate the food they brought -
 the translation being done
 by the elder boy, so
 it transpired was wanted
 for work in Germany, in
 the "Arbeitsdienst". "How
 would the "Germans" liberate
 Holland? Before the war -
 Churchill has promised, "I'll
 liberate Holland?"

quickly recovered and in
 the (Dutch) English said "you
 are English" "yes" "replied
 Am I in Holland where
 is this place?" "Hush" he
 replied "there are two

Foto's ontvangen van de familie Dell / Pictures received by Dell family ... 2021 12 24

Bovenstaande 3 foto's alleen te gebruiken op deze website want persoonlijk eigendom !
 The above 3 photos only to be used on this website because they are personal property !

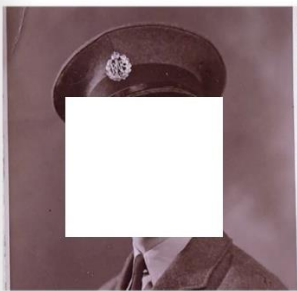
(see Creative Commons license at last page of this document)

Stel je het voor ... stel je het voor dat je deze misinformatie in 'Aalten Vooruit' leest ... Dit deed geen recht aan Mr Frank Dell en zijn familie. Een week later was de berichtgeving correct, en met excuses ... (2022)

We hebben het gezicht van de incorrecte foto verwijderd. [We removed the incorrect face from the picture.](#)

Imagine ... imagine the reading of misinformation by 'Aalten Vooruit' ... this did not do justice to Mr Frank Dell and his relatives. One week later the correct message appeared, accompanied by an apology ... (2022)

Een icoon van het verzet is niet meer, Frank Dell 4 juli 1920 – 30 mei 2022

Frank Dell. Foto: collectie Nationaal Onderduikmuseum

AALTEN - De Britse RAF-piloot Frank Dell wordt met zijn Mosquito bommenverper in de nacht van 14 op 15 oktober 1944 neergeschoten bij Münster. Hij redt zich met zijn parachute, loopt in vijf nachten naar de grens met Nederland en wordt slapend gevonden in de hooberg van de familie Bredkelaar in Linteloo.

Bij de verzetsfamilie Diepenbroek aan de Pasdijk vindt hij een paar weken onderdak. De daaropvolgende maanden krijgt hij een onderduikplek bij de familie Bernard en Dorra Prinzen op Somsenhuus in IJzerlo met hun tien kinderen. In totaal verblijven bij

de Prinzen eind 1944 zeven vliegers, die daar tot de bevrijding blijven. Hij heeft het hier erg naar zijn zin, maar wil hen niet verder in gevaar wil brengen. Samen met piloot Joe verkast hij naar het gezin van Daatje en Willem Hofrijzer met hun kinderen. Daar ontmoet hij Lange Henk, Jan Ket en tientallen andere lokale verzetsmensen. Dell maakt vervolgens vanaf het begin deel uit van de gecombineerde Aaltens/Varsseveldse Knokploeg (KP), die zich in de naburige boerderij de Bak voorbereidt om de geallieerden die in aantocht zijn te ondersteunen.

Frank Dell assisteert bij de

wapendroppings van de geallieerden in het Aaltense Goor, hij kent de wapens en kan verzetsmensen trainen in het gebruik ervan. Eind februari 1945 raakt hij betrokken bij een groot oorlogsdrama van de achterhoek – het doden van vier Duitse soldaten – met als gevolg de executie bij Rademakersbroek van 46 Nederlandse verzetsmensen door de nazis. Over dit drama is momenteel een expositie in het museum te zien, Rademakersbroek, geef de namen een gezicht.

Frank Dell overleeft de oorlog en start een carrière bij British Airways als piloot voor de burgerluchtvaart. Op 26 april 1947 trouwt hij in Londen. De foto laat hem en zijn vrouw Isabel lachend zien samen met de echtgenoot Hofrijzer en Prinsen uit IJzerlo en het echtpaar Lemcke (onderduiker). Dell keert met regelmaat terug naar de Achterhoek om de herdenkingen op Rademakersbroek bij te wonen en zijn onderdakfamilies te bezoeken. Met hen blijft hij altijd contact houden.

In zijn boek 'Mosquito down' beschrijft hij op een pakkende manier zijn oorlogsbelevissen. Op 30 mei 2022 overleed hij op 98-jarige leeftijd. Nationaal Onderduikmuseum beschouwt Frank Dell als een icoon van verzet, onderduik en vrijheid. Het verhaal over de periode in zijn leven, waarin hij in Aalten verbleef,

maakt een belangrijk onderdeel uit van de collectie van het museum. Meer informatie over Frank Dell is te vinden op de website www.NationaalOnderduikmuseum.nl

Vind jouw

Superkeukens beweegt met je mee. Superkeukens heeft geen verkopers, maar adviseurs die achterhalen hoe jouw keuken een rol speelt in je leven. Keukenadviseurs geven advies en ze ontwerpen een op maat gemaakt antwoord op je vragen. Zodat die nieuwe keuken echt jouw keuken wordt.

Grote variatie aan keukens
Bij Superkeukens vind je een ruim assortiment aan keukenstijlen. Het productaanbod wordt continu vernieuwd en je krijgt vrijblijvend keukenadvies.

Onderhandelen is niet nodig
Behalve het ruime assortiment aan keukenstijlen en A-merk inbouwapparatuur zal je bij Superkeukens nog meer opvallen. De keukens zijn namelijk niet alleen scherp geprijsd, de prijzen zijn ook transparant. Bij Superkeukens hoef je niet te onderhandelen: je krijgt direct de beste prijs.

Frank Dell. Foto: PR

AALTEN - In Aalten Vooruit is een persbericht meegenomen, een in memoriam voor Frank Dell. Er zijn een aantal reacties binnengekomen. Op de foto die bij het bericht is gevoegd staat niet de overleden Dell.

Bijgevoegd de juiste foto, dit is volgens enkele bronnen Frank Dell. Ook het geboortjaar is niet juist, dat moet zijn 1923. Dell overleed op 30 mei op 98-jarige leeftijd.

Excuses
Het persbericht is gestuurd door het Nationaal Onderduikmuseum, en is geplaatst in Aalten Vooruit. Beide partijen betreuren het dat er onjuiste informatie is verstrekt, waarvoor excuses. Waar mensen werken worden fouten gemaakt. Er is nog een poging gedaan om de naam te achterhalen van de man die op de foto staat die is gevoegd bij het persbericht maar dat is niet gelukt.

FRANK DELL 1923-2022

RAF pilot joined Dutch Resistance

Frank Dell was an RAF Mosquito pilot who was shot down in the Second World War and joined the Dutch Resistance in Nazi-occupied Germany. He emigrated to Sydney in the early 2000s to be with family.

Born in Hove, Sussex in 1923, Dell was the youngest of four children. His father Henry had a furniture business in Brighton and served in the Royal Air Corp in WW1 before it became the Royal Air Force. As a result, flying was very much in Dell's blood.

An average student, he gained a scholarship to the local high school, Dover College, mainly as a result of rugby prowess rather than academic ability.

Towards the end of his time at Dover the war was well under way, and Dell saw a newspaper advertisement: the Royal Air Force was offering a fully funded university course for school-leavers interested in learning to fly. He applied and was accepted.

At age 18 he studied mechanics at Aberdeen University, before travelling to Canada and the US to learn to fly. By the age of 19 he was an instructor, teaching young Americans how to fly for the US Air Corp, later the US Air Force.

Back in the UK, at age 20 he was assigned to RAF 692 Squadron based in Cambridgeshire, flying a de Havilland Mosquito, a fast and light bomber made almost entirely of plywood, frequently carrying a 4000-pound bomb.

On the night of October 13, 1944, while flying at 28,000 feet near Munster, Germany, Dell's aircraft

Young pilot Frank Dell early in his career (left); at the controls of a Boeing 777 for British Airways' 100th birthday in 2019.

Australian, they walked across fields to the main road to find a British armoured car.

"I banged on the side and the steel door on top of the gun turret opened and a face came out with a huge, huge moustache. I said, 'Good morning, I am very pleased to see you. I am Dell, RAF, can you help us get home?'"

"This chap said, 'Jolly good show. Jolly good show.' This was the very aristocratic Household Cavalry."

On March 30, 1945 Dell was liberated by Allied forces, and a few weeks later, after a debrief by MI5 in London, he walked into his parents' home in Brighton, seven months after being declared missing in action.

He flew DC3 Dakota aircraft all over the Middle East, Africa, and to and from London. On one flight they carried a sheikh and his several wives and many children, all of whom sat on the port seats in the aircraft. Opposite sat his 12 falcons on a telegraph pole occupying the entire starboard seat headrests.

In 1955 the Dells' time in Cyprus came to an end and the family - Frank and Isabel had welcomed three sons, Robert, Andrew and Alex - returned to the UK.

Dell's service with British Airways came to an end in 1976. He joined the Guild of Air Pilots and Navigators in 1970 and became chairman of the technical committee, and was appointed

university course for school-leavers interested in learning to fly. He applied and was accepted.

At age 18 he studied mechanics at Aberdeen University, before travelling to Canada and the US to learn to fly. By the age of 19 he was an instructor, teaching young Americans how to fly for the US Air Corp, later the US Air Force.

Back in the UK, at age 20 he was assigned to RAF 692 Squadron based in Cambridgeshire, flying a de Havilland Mosquito, a fast and light bomber made almost entirely of plywood, frequently carrying a 4000-pound bomb.

On the night of October 13, 1944, while flying at 28,000 feet near Munster, Germany, Dell's aircraft was hit by cannon fire from a Messerschmitt fighter and broke up. He managed to bail out at 20,000 feet and parachute to the ground in Nazi Germany largely uninjured but feeling as though he had "played his toughest rugger match ever". His navigator, friend Ron Naiff, wasn't so lucky, given he had to access confined parts of the aircraft that meant wearing a parachute all the time was impractical.

Interviewed by the ABC's Richard Fidler in 2014, Dell told how once he had buried his parachute, he started walking towards the Dutch border. One night in the rain he heard hundreds of voices singing. In Holland, he subsequently learnt it was probably the voices of Jews on a train which was halted by the Germans during an air raid. Speculation was that they were on their way to the nearby Belsen concentration camp. On his car radio years later Dell recognised what they were singing - the *Chorus of the Hebrew Slaves* from Verdi's opera *Nabucco*.

After a week of walking only at night, Dell found a farmhouse with a barn close to the main road and

On the night of October 13, 1944, Dell's aircraft was hit by cannon fire ... He managed to bail out at 20,000 feet.

climbed into the hay loft, hung his battledress over a beam to dry, and went to sleep.

"I was awakened at probably about 10am and heard cautious footsteps coming up the ladder into the hayloft and excited whispering. I had a conviction they would be friendly towards me, so I climbed out of my hay pile dressed just in my underpants and frightened the daylight out of two 16-year-old boys," he said.

The farmer and his wife subsequently arrived with food and drink. He was then taken to another farm and introduced to the Dutch Resistance. His services were then used to send Morse code

messages with a lamp to signal to aircraft dropping supplies of food, ammunition and uniforms. He also was useful in listening for secret signals broadcast by the BBC during the 6 o'clock news.

Dell was assisted by several families, but Bernard and Dora Prinzen were the last to hide him and for the longest time. The family lived in constant fear of being discovered helping downed airmen, knowing what would happen if they were discovered by the Nazis.

"One morning the farmer tapped on the door to our little hiding place and he said, 'Boys, we think we can see a Tommy tank down the road.'"

With an American and an

Australian, they walked across fields to the main road to find a British armoured car.

"I banged on the side and the steel door on top of the gun turret opened and a face came out with a huge, huge moustache. I said, 'Good morning, I am very pleased to see you. I am Dell, RAF, can you help us get home?'"

"This chap said, 'Jolly good show. Jolly good show.' This was the very aristocratic Household Cavalry."

On March 30, 1945 Dell was liberated by Allied forces, and a few weeks later, after a debrief by MI5 in London, he walked into his parents' home in Brighton, seven months after being declared missing in action.

Exactly one year to the day following his liberation on March 30, 1946, he returned to see the Prinzen family at their farm house near Aalton. He was later awarded the Resistance Cross by HRH Prince Bernhard of the Netherlands - one of only five foreigners to be recognised for his work in late 1944 and early 1945, when in hiding in Nazi-occupied Holland.

This visit led to a continuation of a bond forged between the two families which remains strong today. Dell maintained contact with Bernard and Dora, and their sons and daughters and their children. The Dell family salute the Prinzens and the many other Dutch Resistance people for risking, and in many cases giving, their lives for freedom.

After leaving the air force in 1946, Dell joined British European Airways and started flying passenger aircraft, and married his wife, Isabel Medill. An opportunity came along to be seconded to the fledgling Cyprus Airways, and in 1947 they arrived in Nicosia for what turned out to be an eight-year posting.

He flew DC3 Dakota aircraft all over the Middle East, Africa, and to and from London. On one flight they carried a sheikh and his several wives and many children, all of whom sat on the port seats in the aircraft. Opposite sat his 12 falcons on a telegraph pole occupying the entire starboard seat headrests.

In 1955 the Dells' time in Cyprus came to an end and the family - Frank and Isabel had welcomed three sons, Robert, Andrew and Alex - returned to the UK.

Dell's service with British Airways came to an end in 1976. He joined the Guild of Air Pilots and Navigators in 1970 and became chairman of the technical committee, and was appointed

master in 1988. Just before his retirement in 1988, Dell was asked to fly the Queen and Prince Phillip on a five-day state visit to Finland.

Dell's uncle and his wife lived in Merimbula, and they visited several times. He also had time to write a wartime memoir, which was published in the UK as *Mosquito Down*.

Having spent many years travelling between Sydney and the UK, and with homes and friends in both, the family decided to simplify things and emigrate permanently to Australia in the early 2000s, settling in St Ives on Sydney's north shore.

In 2019 at Sydney Airport, Dell attended a ceremony to commemorate the centenary of British Airways. Once more he sat in the pilot's seat in a Boeing 777 - the first time since 1976.

Dell's last wishes were to have the Dutch flag upon his casket at his funeral, along with the Union Jack, and for the Dutch National Anthem, *Wilhelmus*, to be played.

Frank Dell is survived by his sons Rob in Sydney, Andrew in the UK and Alex in the US, and their families.

Tim Barlass

Foto's van de familie Dell / Pictures received by Dell family ... 2022 07 07 (Sydney Morning Herald)

Het vaarwel / [The last goodbye ...](#)

En dan komt het bericht van de familie Dell dat hun vader/grootvader de regenboogbrug is gepasseerd. Met diep respect voor Mr Frank Dell en zijn familie: dankjewel voor het contact, de vriendschap, de verhalen, de bemoediging, de dankbaarheid !

[And then arrives the news from Dell family that their father/grandfather has crossed the rainbow bridge. With deep respect to Mr Frank Dell and his family: thank you for the contact, the friendship, the stories, the encouragement, the gratitude !](#)

Celebrating the life of

FRANK DELL

RAF SQUADRON 692 MOSQUITO 1943-1945

Friday 10 June 2022
Macquarie Park Cemetery and Crematorium,
New South Wales, Australia

De woorden van zoon Rob Dell / The words by son Rob Dell (2022 June 10th)

The Prinzen Family have been very special to Frank and all our family and I read the following account to Frank at Christmas 2019. He asked for me to share this special memory with you today.

This was published on 19 December 2019, in The Picton Gazette, Prince Edward County, Ontario, Canada.

In the early 1940's, long before they ever dreamed of emigrating from Holland to Canada with their large family, which they did in 1948, Bernard and Dora Prinzen were busy - busy growing crops, tending to livestock and children while under the thumb of an oppressive regime that was happy to pillage and terrorize the Dutch people and their resources to feed and oil their war machine.

But the Prinzens were also busy secretly housing Allied airmen that had been shot down over Germany and were assisting as part of the Dutch Resistance. Within walking distance of the German border in the vicinity of the village of IJzerlo in the deepest south of Holland, this was death-defying work for the farmers and workers of the region that secretly waged an underground war against the occupiers.

On Christmas Eve 1944, it was arranged for minister from a neighbouring town to come to the Prinzen farm and hold a secret service for the clandestine fighters. A short time after the war was over, Rev. G.P. Klijn, pastor of the Reformed Church in Aalten, wrote about his experiences and, following is a condensed version with the hope to remind us of the spirit of the importance of celebrating Christmas either as an observance of the birth of Christ or a way to remember special times spent at home with loved ones.

Pastor Klijn wrote:

'There were stars in the sky, like there were in any other clear winter night. It seemed as if they were sending their twinkling messages of comfort and encouragement with even more dedication than ever before to the dark world below. After all, the upcoming days for the people living above the rivers were going to be very troublesome.

There were also stripes in the sky. Stripes towards the south east. Narrow, white stripes of search-lights that stood quietly or cross-wise on the horizon or were carefully scanning the starry sky, searching for a solitary English pilot who might be cruising along the vast universe, breaking the stillness of this holy night with the distant, monotonous droning of his machine.

Stars and stripes in the night before Christmas. Under these divine and human adornments of the night – the stars representing comfort, the stripes destruction – we struggled through one of our Low

Saxon communities along the German border – making our way through a maze of sandy roads, farmyards and woodland, further and further away from Aalten. My guide, the leader of the underground, was thoroughly at home here and suddenly we found ourselves facing a guard, who stood ready with his gun. Behind him was the dark outline of a farmhouse silhouetted against the starry sky.

Inside the house it was warm and cozy with lots of people present. The farmer himself was there with his wife and a whole slew of children aged from about 12 to the youngest at 2 - The Prinzen family.

That farmer, small of stature but a big hero. That farmer, who, on his remote farm hid a group of Allied airmen for months, along with an enormous amount of weapons and ammunition hidden under a load of hay in the barn. That farmer, who trained the children down to the youngest one to be silent. The children were acting as if they were just among themselves as we sat with them.

Among the people in that room was a local council official who taught courses in resistance work in the vicinity. There was “Zwarte Jan” (Black John) who had already had four close calls with death but managed to escape each time, Hank Van’t Lam, and several more, all people working in the underground.

And there were those airmen, four Americans, one Englishman, Frank Dell, one Canadian and one Australian who had abandoned their burning planes and had landed in German territory.

After some wandering, all these had found their way to the Prinzen farm with the help of the people of the resistance movement.

They sat there in that kitchen that night, all these fellows, so relaxed as if they were safely home. Their greatest pleasure at that moment was to sit with the farmer’s flaxen-haired boys and pig-tailed girls on their knee, chatting with papa and mama and with the boys of the underground while generously sharing a box of pre-war cigars, which they had received from some good patriot as it was Christmas.

The Christmas story in that time of fear and uncertainty was read in many strange places that year – in hiding places, in shelters. But the story of hope for mankind isn’t out of place anywhere! Certainly not in that simple farmer’s kitchen with its international circle of resistance fighters, driven together from all different parts of the world: farm boys – severely hunted people who belonged to the resistance movement in Holland - underground navy people -personnel of the towns’ clerical department and allied airmen from San Francisco and Miami, Brighton, Saskatoon, and Sydney.

It was silent as if in a church when in that kitchen the familiar words of the Bible were read – first in the Dutch language, then in English. The emotions of these brave, self-assured men became tangible when the old familiar story came to them in their own language. So far from home, yet, the same

Advent – “Today your Saviour is born in the town of David.” And on the door of those hearts, that day and night were filled with thoughts of war and strife, now, in the silence of the night, knocked a different peace than the one they were fighting for - the peace in their hearts.

The people of the resistance had even managed to bring some English hymnals. And so the Christmas songs were sung in two languages, the world-wide familiar “Silent Night, Holy Night” and others.

Stars and Stripes in the night before Christmas. But, for a moment, above all the flags that flew in each one of these hearts – the American, the British, the Canadian the Australian and the Dutch, the Christmas story dominated – the story that brings people together as one with one common purpose.’

Three months later, the tanks of the British Army brought liberty and broke this community apart. The Dutch boys joined the stock troops and travelled further into Holland, the airmen disappeared into the conquering army and for the farmer and his wife, that farmer, small of stature but who was a big hero, peace had returned at last.’

Frank returned to the Prinzen farm exactly one year after having been liberated and has maintained contact with the family right up to this day.

The Dell family will forever salute the Prinzens and many other Dutch resistance people for risking, and in many cases giving their lives for freedom.

We will not forget.

De laatste woorden van kleinzoon Henry Dell / [The Last words by grandson Henry Dell](#)

My GG.
The Man with many
names

As I stand here today
And I cry my own tears
He knows this is for him
And I know he's all ears

Not was he an old man
He was our friend
As sweet as a berry
He fought till the end

And some might say
It was a life well lived
But for what he gave us
No one could give

Now I know he's passed
on
But at least we can say
He had 37,770 apples
To keep the doctor away

And if you loved him
Just as I do
I want you to know
that he loved you too

While his body is down
here
His soul is up there
And his life is to
remember
Not to compare

As his life ends
Our love never will
Because on the road of
memories
Death just stands still

Yes, tears will be felt
As we cry and grieve
We remember and
celebrate
All that he achieved.

Love you GG.

Thank You.

PS de lijkkist van Mr Frank Dell was tijdens de dienst bedekt met de Nederlandse vlag ...

[PS the coffin of Mr Frank Dell was covered by the Dutch flag during the last ceremony ...](#)

Op 2024-12-12 ontvingen we een bericht van Mr. Rob Dell, zoon van dhr. Frank Dell: hij ontdekte een fraai interview met zijn vader dhr. Frank Dell, verdeeld over 5 documenten, gemaakt op 1987-12-01 ! Hoe bijzonder is dat !

On 2024-12-12 we received a message from Mr. Rob Dell, son of Mr. Frank Dell: he discovered a nice interview with his father Mr. Frank Dell, divided over 5 documents, made on 1987-12-01! How special is that !

Klik op de afbeelding hieronder / Click the picture below

Of/Or:

Gebruik deze link / Do use this link:

<https://www.iwm.org.uk/collections/item/object/80009864>

Tot slot

Dit document is een gebaseerd op persoonlijke contacten met de familie Dell, de familie Breukelaar en de familie Doeleman. Daarnaast maakten we dankbaar gebruik van informatie zoals te vinden op het Internet.

De familie Dell gaf schriftelijke toestemming voor gebruik van dit document op website <https://www.blueglasses.nl> (datum: 2024 07 24).

We vragen u vriendelijk dit document met gepaste zorg te behandelen, en volgens:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

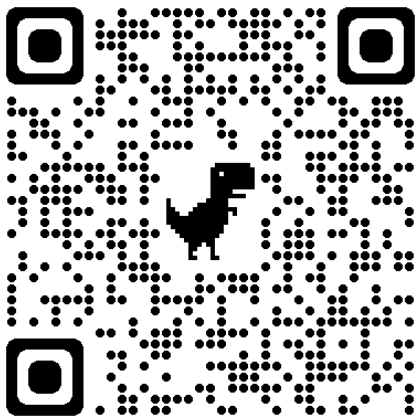
Final

This document is based on personal contacts with Dell family, Breukelaar family and Doeleman family. In addition, we gratefully made use of information found on the Internet.

Dell family gave written permission for the use of this document on the website <https://www.blueglasses.nl> (date: 2024 07 24).

We kindly ask that you treat this document with due care, and in accordance with:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

CC BY-NC-ND 4.0 DEED

Peter -

Bijlagen / Attachments

Er zijn twee recent van de familie Prinzen (via Mr Rob Dell) ontvangen bijlagen toegevoegd. Deze bijlagen spreken voor zichzelf.

We vragen u vriendelijk dit document met gepaste zorg te behandelen, en volgens:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Two attachments recently received from the Prinzen family (via Mr Rob Dell) have been added. These attachments speak for themselves.

We kindly ask that you treat this document with due care, and in accordance with:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Prinzen family reunion / 1945 March

Bijlage 2 / Attachment 2

From Dick Prinzen on behalf of the Prinzens in Canada.

Good afternoon. If I had to describe Frank Dell in 4 words, Wow what a man. I have to be honest with you, until my daughter Olivia informed Sharon and myself that she was going to Australia for 6 months in 2016. I had only heard about Frank Dell from my parents and from reading Owen Mayberrys book Seven on a Mat which was published in 1994 telling the story of my Opa and Oma Prinzen hiding seven airmen from November 1944 to the end of March 1945 when they were liberated.

I believe I saw Frank when I was a young boy while he was visiting my Oma. In 2014 Frank Dell published his memoirs entitled Mosquito Down. It was then I learned who Frank Dell really was. I read the book probably 3 times in one year as there was so much information to take in. Not only did I learn what an incredible and selfless man Frank was, I also got to know much more about what life was like for Opa and Oma as well as their 10 children during World War 2. Although my grandparents took a great risk in hiding Frank along with other airmen whose names should be recognized, Owen Mayberry, Ted Robblee, Bobby Brown, Chuck Huntley, Jim Strickland and Joe Davis .

Frank along with his comrades volunteered to help with the Dutch underground to further the cause to defeat Hitler and Germany. Frank and Joe Davis were the first to arrive in 1944 and as the war continued 5 more airmen would seek refuge at Somsenhuis. In listening to stories from my family Frank was looked upon as the leader of the pack, totally understandable. After the war Frank came back to Holland to visit with the family in 1946. When Frank and Isabel got married in 1947 my grandparents along with Willem and Daatje Hoftzyer, who were also involved with helping Frank went to England to attend his wedding. Frank went on to become a distinguished pilot with British Airways. I still recall Frank visiting Oma in 1994 to bring honours to her for their role during the war. Although she was failing she was alert and happy to see Frank and passed away days later. If I knew then what I know now I would have wanted to meet with him. My mom always commented on Franks impeccable manners how he would always put his utensils down to carry on a conversation at mealtimes. I still haven't mastered that. Aunt Annie still remembers how Frank would brush her hair for her as a little girl while he was staying at their house. There are probably many memories from other of the family who have since passed on.

Moving on , when Olivia went to Australia in 2016, thanks to the internet I was able to touch base with Frank and arrange for Olivia to meet up with him. In turn that helped to renew our connection with Frank which in turn connected us with his son Rob and family. In the short visit Olivia had with Frank she was overwhelmed by his kindness and generosity. When she came back to Canada in the summer of 2017, she presented me with a signed copy of his book which I will cherish. Olivia also commented also how polite and charming he was. We would always try to call Frank on July 4 to wish him well on his birthday even getting little Benny as he was known to join in.

My last conversation with Frank was Christmas 2021 when Rob was bringing him home for Christmas day. It was great to reminisce about days gone by. Frank, you hold a special spot in the Prinzen family as you were the one who always remembered what Opa and Oma did for you and kept in touch. Our hearts are broken with the passing of an exceptional man. You will never be forgotten as yourself Owen and Ted have each written a book to remind us of life at Somsenhuis. God Bless You and your family. We are blessed that you were part of the Prinzen Family.